

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

54 211 07 Szobrász

Komplex szakmai vizsga

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Szaktörténet és szakismeret

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 15 perc, válaszadási idő 15 perc)
A vizsgafeladat értékelési súlyaránya: 30%

A 315/2013. (VIII. 28.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a szakmai vizsga szóbeli tételait a 001136/2014-5522 számon kiadom.

EREDETIVEL MINDENBEN
MEGEGYEZŐ MÁSOCLAT

Russek J.

Jóváhagyta:

Szakál Ferenc Pál
főosztályvezető

2014

NEMZETI MUNKAÜGYI HIVATAL
Szak- és Felnőttképzési Igazgatóság

Érvényes: 2014. január 14-től

Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján összeállított és előre kiadott tételsorokból húzott kérdésekre. A szóbeli, központilag összeállított vizsga kérdései az alábbi témaköröket tartalmazza:

Egy-egy tétel tartalmazza a szaktörténeti és szakismereti témaköröket is

Szaktörténet:

1. Az őskor szobrászata
2. A korai kultúrák szobrászata
3. Görög szobrászat az archaikus kortól a hellenizmusig
4. A római kor szobrászata
5. A középkor szobrászat
6. A reneszánsz szobrászat
7. A barokk szobrászat
8. A klasszicizmustól a XX. sz.-i szobrászati törekvésekig
9. Kortárs szobrászati törekvések

Szakismeret:

1. A szobrász műterem berendezése, eszközei és szerszámai
2. A gipsz és használata a szobrászatban
3. Az agyag. A mintázás egyéb képlékeny anyagai
4. A faragás sajátosságai. A kő és a fa. A pontozógép használata
5. A szoboröntés.
6. A homokformázásos öntési eljárás. A cizellálás
7. A viaszveszejtési öntési eljárás. A patinázás
8. A szobrászati sokszorosító eljárások (vakforma, darabforma, szilikonforma, sablonhúzás)
9. A dombormű, a plakett és az érem műfaji sajátosságai
10. A körplasztika: kispasztika, nagyszobor, köztéri szobor, emlékmű műfaji sajátosságai

Az A tételekhez használható segédeszköz: a felkészítő tanár által összeállított, felirat nélküli képanyag. A segédeszközöket a vizsgaszervező biztosítja.

A B tételekhez segédeszköz nem használható

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd a lapokat pontosan kettévágni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést segíti.

A tételsor a 37/2013. (V. 28.) EMMI rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

- 1. A. Beszéljen az Óskor szobrászathoz sorolható tárgyi emlékeiről, az óskori művészet és a törzsi művészet kapcsolatáról, mindezek hatásáról a XX. századi szobrászatra!**
- 1. B. Ismertesse a faragásra leginkább alkalmas faanyagok fajtáit, a fafaragás eszközeit! Milyen gépeket használnak a kortárs szobrászok?**

- 2. A. Beszéljen az ókori Egyiptom szobrászatáról, stílusának jellegzetességeiről, műtípusairól!**
- 2. B. Ismertesse a domborművek fajtáit, egy-egy példát hozva a műtörténetből! Mi a tondó, és a plakett?**

- 3. A. Hasonlítsa össze az Ókori Egyiptom és Mezopotámia szobrászatát! Milyen hasonlóságokat és különbségeket talál?**
- 3. B. Mondja el egy életnagyságú terrakotta portrészobor készítésének menetét, a vázépítéstől a kiégetésig!**

- 4.A. Beszéljen az ó-görög templomépítészetéhez kapcsolódó szobrászatról, ismertesse az oszloprendeket!**
- 4.B. Mondja el az egyenes tagozat gipszhúzásának menetét!**

5. A. Ismertesse az ógörög szobrászat fejlődését az archaikus kortól a hellenizmus koráig!

5. B. Hogyan használjuk a pontozógépet?

6. A. Beszéljen az ókori Róma építészeti újításairól, az ehhez kapcsolódó épületszobrászati formákról, domborművekről!

6. B. Mondja el egy életnagyságú agyag büszt vakformázással történő gipszbe öntésének folyamatát!

- 7. A. Beszéljen az ókori Róma szobrászatának kialakulásáról, fejlődéséről, sajátos műtípusairól!**
- 7. B. Milyen lépésekkel bővül egy nagyméretű agyag szobor vakformázással történő gipszbe öntése, egy fej méretű szoborhoz képest?**

- 8. A. Beszéljen a román kori építészet és szobrászat kapcsolatáról, jellegzetességeiről! Térjen ki a kor magyarországi emlékeire!**
- 8. B. Ismertesse a kövek fajtáit faraghatóságuk szempontjából, és hozzon egy-egy példát rá a műtörténetből! Melyek a kőfaragás hagyományos szerszámai? Milyen gépeket használnak ma?**

9. A. Ismertesse a gótikus szobrászat stílusának jellegzetességeit, az építészethez kapcsolódó új elemeit, új műtípusait, jelentős alkotóit!

9. B. Hogyan kell műkövet önteni? Mik a műkő felhasználási területei?

10. A. Beszéljen a gótika magyarországi emlékeiről!

10. B. Sorolja fel a mintázáshoz használatos anyagokat! Milyen lépésekkel bővíthet egy kispasztika gipszbe öntési folyamata, egy fejméretű szoborhoz képest?

11. A. Beszéljen a reneszánsz stílus épületszobrászati jellegzetességeiről!

Térjen ki a stílus magyarországi emlékeire is!

11. B. Ismertesse a bronz tulajdonságait, a viaszveszejtéses öntés főbb lépéseit!

12. A. Ismertesse a reneszánsz szobrászat stílusának jellegzetességeit, műtípusait, jelentős alkotóinak munkáit!

12. B. Mi a célja a cizellálásnak? Melyek a speciális eszközei? Mi a patina? Milyen patinázási eljárásokat ismer?

13. A. Ismertesse a barokk szobrászat stílusának jellegzetességeit, az épület-szobrászat újításait! Beszéljen néhány jelentős alkotó munkásságáról, valamint egy, a lakókörnyezetében található barokk kori emlékről!

13. B. Mondja el az íves gipszhúzás menetét! Miben tér el a munkafolyamat esztergálás esetén? Melyek a húzott profilú tagozatok alkalmazási területei és rögzítés módjai?

14. A. Hasonlítsa össze a klasszicista és romantikus stílus elveit, sajátosságait épületszobrászati példákon, és egy-egy jelentős szobor példáján keresztül!

14. B. Ismertesse egy olyan szobrászműterem berendezését és szerszámaint, amely alkalmas agyagminta készítésére, és a legfontosabb gipszes technológiákkal végzendő munkákra!

15. A. Beszéljen a XIX. század eklektikus épületszobrászati stílusának kialakulásáról, jellegzetességeiről!

**15. B. Mondja el a köztéri szobor, az emlékmű műfaji sajátosságait!
Hozzon példákat lakókörnyezetéből, azon keresztül fejtse ki véleményét!**

**16. A. Beszéljen a szecessziós stílus sajátosságairól az épületszobrászat vonatkozásában!
Térjen ki magyarországi példákra!**

**16. B. Mondja el egy sokszorosító gumiforma készítésének menetét!
Milyen más sokszorosító-formákat ismer?**

17. A. Beszéljen az érem műfaji sajátosságairól, változásairól a XX. század magyar éremművészetének tükrében!

17.B. Hogyan készül a vert érem, és hogyan az öntött érem?

18. A. Beszéljen a századforduló, és a XX. századi izmusok szobrászatáról!

18. B. Ismertesse a bronz tulajdonságait, a homokformázás eszközeit, a folyamat főbb lépéseit!

19. A. Beszéljen a századforduló, és a XX. századi magyar szobrászat irányzatairól, jelentős alkotóiról!

19. B. Ismertesse egy nagyobb méretű forma gipszfelrakással történő kialakításának menetét!

20. A. Beszéljen az 1945 utáni és kortárs művészet irányzatainak szobrászatáról!

20. B. Milyen új anyagok nyertek létjogosultságot a XX. század szobrászatában? Egy-egy példával illusztrálja is felsorolását!

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

Tanári példány

1. A. Beszéljen az Óskor szobrászathoz sorolható tárgyi emlékeiről, az őskori művészet és a törzsi művészet kapcsolatáról, mindezek hatásáról a XX. századi szobrászatra!

1. B. Ismertesse a faragásra leginkább alkalmas faanyagok fajtáit, a fafaragás eszközeit! Milyen gépeket használnak a kortárs szobrászok?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szikla vésetek, idolkok, menhir, dolmen, cromlech, csontvésetek
- vadászmágia, termékenység varázslás, totem, őskultusz, szellemek
- maszkok, néger plasztika
- kubizmus, Henry Moore, expresszionizmus, Land art

B tétel:

- bükk, hárs, tölgy, jávor, puszpáng, körte, dió, tropikus fafajták
- gyalupad ácskapcsok, szobrász bunkó, homorú és lapos vésők, kanalas vésők, fenőkő
- láncfűrész, dekopír fűrész, csiszológépek

2. A. Beszéljen az ókori Egyiptom szobrászatáról, stílusának jellegzetességeiről, műtípusairól!

2. B. Ismertesse a domborművek fajtáit, egy-egy példát hozva a műtörténetből! Mi a tondó, és a plakett?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- túlvilághit, halottkultusz, hierarchia, monumentalitás, frontálítás
- zárt tömbszerűség, fáraósobrok, ó-birodalom, istenek állatalakban
- vésett domborművek, színezés, legnagyobb felületek törvénye
- négyzethálós séma, kockaszobrok, rabszolgasobrok, szfinx, portré, Amarna

B tétel:

- vésett (relief en creux), lapos, közép magas, magas dombormű
- kisméretű szögletes relief, kör alakú dombormű

3. A. Hasonlítsa össze az Ókori Egyiptom és Mezopotámia szobrászatát! Milyen hasonlóságokat és különbségeket talál?

3. B. Mondja el egy életnagyságú terrakotta portrészobor készítésének menetét, a vázépítéstől a kiégetésig!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- monumentalitás, frontálítás, a legnagyobb felületek törvénye, hierarchia, gránit
- belső részletek erőteljes kidolgozása, lapos dombormű, viselet
- mázas csempe, téglá, pecsételő hengerek

B tétel:

- fejvas, lécek, drót, kereszt, főbb tömegek, nagyobb formák, részletek, mintázófa
- ablaknyitás, kiüregelés, falvastagság, szobrászgyűrű, ragasztás, eldolgozás
- szárítás, kemence, égetési hőfok, zsengetés, kihülés, viaszolás

4.A. Beszéljen az ó-görög templomépítészetéhez kapcsolódó szobrászatról, ismertesse az oszloprendeket!

4.B. Mondja el az egyenes tagozat gipszhúzásának menetét!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- isten szobor cellában, khrüszelephantin, dór, ión, korinthuszi, modul, kannelura
- entázis, echinus, abacus, architráv, fríz, triglif, metopé, dombormű, koronázó párkány, thimpanonban szobor csoport, akrotérion, fogsor, tojássor, futó hullám, meander, palmetta, szima, kima
- oszlopláb, voluta, akantuszleveles oszlopfő, Parthenon fríz, kariatida

B tétel:

- sablon lemezből, kocsi (szánkó) szerkezet, vezetősín, kőasztallap
- sűrű gipsz, híg gipsz, gipsztej, húzások, sablon tisztán tartása

5. A. Ismertesse az ógörög szobrászat fejlődését az archaikus kortól a hellenizmus koráig!

5. B. Hogyan használjuk a pontozógépet?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szép emberi test kultusza, kurosz, khoré, archaikus mosoly, fúró használat, mozdulat
- klasszikus, athéni fénykor, kontraszt, arányrendszer, Polükleitosz, kánon, Müron, Praxitelész, viaszveszejtéses bronzöntés, márvány
- Pheidiász, ideálportré, Szamothrakéi Niké, Aphrodité, akt, Laokoón, szenvedélyesség, mozgalmasság, érzelem, zsáner, tanagra

B tétel:

- T keret, három rögzített pont, mozgatható, rögzíthető karok, tű
- főbb pontok, nagyolás, fokozatosság

6. A. Beszéljen az ókori Róma építészeti újításairól, az ehhez kapcsolódó épületszobrászati formákról, domborművekről!

6. B. Mondja el egy életnagyságú agyag büszt vakformázással történő gipszbe öntésének folyamatát!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- boltozat, donga, kereszt, kupola, toszkán, dór, ión, korinthuszi, kompozit, oszlopszék
- diadalív, colosseum motívum, féloszlop, lizéna, aedícula, történelmi-elbeszélő dombormű, szarkofág, Traianus oszlopa

B tétel:

- Főforma-ablakok, (sövény) elválasztó lemez, színezett első réteg gipsz, falvastagság, fuga tisztítása, átjelölés, szétbontás
- választóanyag: trisó, vagy szappan, nedves negatív, pozitív falvastagság, ablakok beragasztása (cuppantás), lekopogás, öblítés, retusálás

7. A. Beszéljen az ókori Róma szobrászatának kialakulásáról, fejlődéséről, sajátos műtípusairól!

7. B. Milyen lépésekkel bővül egy nagyméretű agyag szobor vakformázással történő gipszbe öntése, egy fej méretű szoborhoz képest?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- etruszk művészet, halottkultusz, terrakotta szarkofágok, Veii Apolló, bronz, kapitóliumi farkas, Arezzói kiméra, portré
- Ős kultusz, valóság-hű portré, görög szobrok másolatai, hatalom jelképei, császárszobrok, Augustus egészalakos szobra
- Ara Pacis oltár, történelmi dombormű háttér, környezet, Titus diadalíve, Traianus oszlopa, Marcus Aurelius lovas szobra, síremlék, szarkofág
- Nagy Constantinus feje, hanyatlás

B tétel:

- drótváz erősítés a negatív formákba, favázmerevítés a főformának (létra)
- pozitívba kasírozás, drótváz, fém váz

**8. A. Beszéljen a román kori építészet és szobrászat kapcsolatáról, jellegzetességeiről!
Térjen ki a kor magyarországi emlékeire!**

8. B. Ismertesse a kövek fajtáit faraghatóságuk szempontjából, és hozzon egy-egy példát rá a műtörténetből! Melyek a kőfaragás hagyományos szerszámai? Milyen gépeket használnak ma?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Szobrászat építészetnek alárendelt, keresztény egyház, tanítás, túlvilág, utolsó ítélet
- trónoló Krisztus, mandorla, frontális, Ó- és új szövetségi jelenetek, hieratikus elrendezés, test sematizált, nyújtott, drapéria dekoratív redőzéssel takar
- oszlopos félköríves bélétes kapuzat, ikerablak, pillér, vakárkád, kocka fejezet, figurális, ornamentikás faragványok oszlop fejezeteken, szörnyalakok, kelta, germán, antik motívumok, kolostor, kerengő, kettős oszlopok, Moissac, Souillac
- szószék, keresztelő medence, bronz kapu, Bernward-kapu, ereklyetartók, elefántcsont
- István király szarkofágja, Pécs, Sámson dombormű, Ják, Kalocsai királyfej

B tétel:

- vulkanikus, üledékes, gránit, andezit, mészkő, márvány, homokkő
- kőfaragó kalapács, bunkó, hegyes, lapos, fogas véső, stockhammer, horzsakő, habkő
- vídiabetétes véső, pneumatikus faragógép, sarokcsiszoló, gyémánt vágókorong, 3D-s programvezérelt marógépek

9. A. Ismertesse a gótikus szobrászat stílusának jellegzetességeit, az építészethez kapcsolódó új elemeit, új műtípusait, jelentős alkotóit!

9. B. Hogyan kell műkövet önteni? Mik a műkő felhasználási területei?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- a teremtett világ szépsége, szobrászat mellérendelt, összhang, szobor szerves egységben az épülettel, vertikálitás, derű, érzelem
- csúcsív, mérműves rózsablak, támív, fiatorony, pillérköteg, leveles, bimbós fejezet, trifórium, királygaléria, vízköpők, vimperga, kúszó levelek, konzol, baldachin
- donátor, Naumburg, Uta, Mária kultusz, gótikus S, védőszentek, szárnyasoltár, festett, aranyozott fa, síremlékek
- Claus Sluter, Veit Stoss, Tilman Riemenschneider, Giovanni és Andrea Pisano

B tétel:

- cementkötésű, műgyantakötésű, kőörlemény, keverési arány, porfesték, földnedves, csömöszölés, vasszerkezet
- kőszobrok restaurálása, másolat, sírkő, épületdíszek, lépcső, lábamat, párkány, bábos korlát, oromdísz

10. A. Beszéljen a gótika magyarországi emlékeiről!

10. B. Sorolja fel a mintázáshoz használatos anyagokat! Milyen lépésekkel bővíthet egy kisplasztika gipszbe öntési folyamata, egy fejméretű szoborhoz képest?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Kolozsvári Márton és György: Szent György szobor, Szent László herma
- Budavári szoborlelet, világi személyek, apostolok, szentek, színezés
- szárnyasoltár, Mária, védőszentek, gótikus S, lány stílus, szép madonnák
- szigorú stílus, felvidék, Lőcsei Pál, Garamszentbenedek, festett fa, bronz keresztelőmedence, vörösmárvány, egészalakos sírkő, tumba, címer, kályhacsempe

B tétel:

- agyag, plasztilin, méhviasz, ipari viaszok
- negatívba drótváz erősítés, vékonyabb falvastagság
- pozitívba drótváz helyezés gipsz pöttyel, öntés, cuppantással, vagy forgatással

11. A. Beszéljen a reneszánsz stílus épületszobrászati jellegzetességeiről!

Térjen ki a stílus magyarországi emlékeire is!

11. B. Ismertesse a bronz tulajdonságait, a viaszveszejtési öntés főbb lépéseit!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- antikvitás felfedezése, forma kincsének használata, vízszintes hangsúly, szimmetria, harmonikus egység
- firenzei paloták, Strozzi, Pitti, Medici, rusztika, kváderkő, félköríves ikerablak, koronázó párkány, görög-római oszloprendek pillérek, árkád, majolika dombormű, Luca della Robbia, puttó, delfin, antik edény, gyümölcs, virágfüzér
- colosseum motívum, Palladio motívum, kettős oszlopok
- Mátyás, Visegrád, Herkules kút, vörös márvány, Bakócz -kápolna
- sírkő, kályhacsempe felvidéki kastély, pártázatos dísz

B tétel:

- réz, ón, ötvözet, öntési hőfok, könnyen folyik, felülete jól megmunkálható viasz minta, mag, tartó váz, felcsövezés, levegő elvezetés, beöntő csatorna
- formázó anyagok, gipsz, samott, téglapor, viasz kiolvasztása, bronz beöntés, kihülés, forma letisztítása, cizellálás, grafit tégely, tégelyfogó

12. A. Ismertesse a reneszánsz szobrászat stílusának jellegzetességeit, műtípusait, jelentős alkotóinak munkáit!

12. B. Mi a célja a cizellálásnak? Melyek a speciális eszközei? Mi a patina? Milyen patinázási eljárásokat ismer?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- antikvitás felfedezése, humanista, ember a központban, perspektíva felfedezése
- dombormű, Ghiberti Porta del Paradiso, Firenze, Donatello, Pádua, Dávid, Szent György, Verrocchio, viaszveszejtéses bronzöntés, lovas szobor, portré, Madonna, majolika Robbia
- Jacopo della Quercia, Michelangelo, márvány, Pietá, Dávid, Gyula pápa síremléke, Medici kápolna, kései Pieták
- Pisanello, érem, Leonardo lovas szobra, kisplasztika, antik mitológia

B tétel:

- a bronz öntvény felületének megmunkálása
- poncok, vésők, ötvös kalapács, kaparókés, csiszolóacél, papírok
- rozsa, védőréteg, zöld, fekete, barna, kénmáj, réz klorid- ecet

13. A. Ismertesse a barokk szobrászat stílusának jellegzetességeit, az épület-szobrászat újításait! Beszéljen néhány jelentős alkotó munkásságáról, valamint egy, a lakókörnyezetében található barokk kori emlékről!

13. B. Mondja el az íves gipszhúzás menetét! Miben tér el a munkafolyamat esztergálás esetén? Melyek a húzott profilú tagozatok alkalmazási területei és rögzítés módjai?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- ellenreformáció, mozgalmasság, fény-árnyék hatás, pompa, díszítés halmozás
- homorú, domború falak, íves tagozatok, csavart oszlop, lant ablak, anyagok vegyítése, múmárvány, bábos korlát, atlasz, rokokó kagylódísz, aranyozott stukkó, körplasztika, heves mozgás, drapériakavargás, francia kert, szökőkút szobrok, nimfák
- Bernini, Szent Teréz extázisa, Négy folyó kútja, Apolló és Daphné, Mathias Braun, Prága, Donner, Szent Márton és a koldus, Bécs
- pestis oszlop, templom, kastély

B tétel:

- sablon lemezből, kocsi (szánkó) szerkezet, tengely, kőasztallap
- sűrű gipsz, híg gipsz, gipsztej, húzások, sablon tisztán tartása, sablon rögzítve, tengely forgatható
- mennyezet és fal tükör, ablak, ajtó keretezése, párkány, helyszíni húzás, ragasztás, csavározás, dübel

14. A. Hasonlítsa össze a klasszicista és romantikus stílus elveit, sajátosságait épületszobrászati példákon, és egy-egy jelentős szobor példáján keresztül!

14. B. Ismertesse egy olyan szobrászműterem berendezését és szerszámain, amely alkalmas agyagminta készítésére, és a legfontosabb gipszes technológiákkal végzendő munkákra!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- antik múlt, örök szépség mintája, nemes egyszerűség, nyugodt nagyság, görög-római formakincs, oszloprendek, timpanon, új funkciójú épületeken is
- egyéniség, érzelmek szabadsága, elvagyódás, múlt, egzotikus kelet, rom, gótika, román, mór, indiai, formakincs, Rude, Marseillaise, Carpeaux Tánc, Canova, Thorvaldsen

B tétel:

- világítás, tisztítható padló, rögzített teherbíró polcrendszer, forgó állványok, munkaasztalok, kőlap, agyag nedvességtartó ládában, gipsz szárazon, lanzetta, cikling, spakni, gipszgyalu, fűrészek, kalapácsok, fogók, ollók, drótok, erővágó, faanyagok, fűrők, lemezek, fejtvas, pipa, vegyszerek, vízcsap ülepítő medencével, rezsó, szemetes, tisztítószerek és eszközök

15. A. Beszéljen a XIX. század eklektikus épületszobrászati stílusának kialakulásáról, jellegzetességeiről!

**15. B. Mondja el a köztéri szobor, az emlékmű műfaji sajátosságait!
Hozzon példákat lakókörnyezetéből, azon keresztül fejtse ki véleményét!**

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- historizmus, új funkciójú épületek régi formákkal díszítve, bérházak, középületek, gyárak, vasútállomás, vásárcsarnok, áruház, iskola, zsinagóga, öntött vas
- neoreneszánsz, neobarokk homlokzatok, neogót, neoromán, klasszicista, mór elemek
- kő helyett sokszorosított gipszstukkó tagozatok, konzolok, atlaszok, puttók, lizénafők, stíluselemek kombinálása, spiáter szobrok, bádóg díszek

B tétel:

- nemzeti öntudat, hatalmi reprezentáció, uralkodó, hadvezér, államférfi, tudós, költő,
- patetikus póz, valóság-hű főalak, allegorikus mellékalakok, posztamens, történelmi események emlékhelye, emlékezet politika
- kút, szökőkút, városi park, mitológia, allegória, zsáner, állatalak

**16. A. Beszéljen a szecessziós stílus sajátosságairól az épületszobrászat vonatkozásában!
Térjen ki magyarországi példákra!**

**16. B. Mondja el egy sokszorosító gumiforma készítésének menetét!
Milyen más sokszorosító-formákat ismer?**

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szakítás a historikus formákkal, "kivonulás", Jugendstil, art nouveau, egységes stílus vágya, szeszélyes vonaljáték, stilizált növényi ornamentika, aszimmetria
- homlokzat, szabadon alakított, plasztikus, fantasztikum, Gaudí, Casa Milá, Güel park
- Victor Horta, Olbrich, Endell: Elvira fotóműterem homlokzata
- Lechner Ödön, népművészet, Zsolnay gyár, eozin máz, pirogránit, Lajta Béla, Kövesházi Kalmár Elza

B tétel:

- választósík, gumi felhordása három rétegben, géz, katalizátor, passzerek, stkilik (darabformák), kapni, hintőpor
- enyvforma, présforma, egyszerű darabforma, szilikátipari darabformák

17. A. Beszéljen az érem műfaji sajátosságairól, változásairól a XX. század magyar éremművészetének tükrében!

17.B. Hogyan készül a vert érem, és hogyan az öntött érem?

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- köralak, kétoldalas, pénz, uralkodó képmása, jelkép, embléma, felirat, emlékérem, esemény, sport, díj, Pisanello, allegorikus alak, egy oldalas, díszdoboz
- szecesszió, szimbolizmus, Berán Lajos, Moiret Ödön, Telcs Ede, Beck Ö. Fülöp
- „hommage”érem, Ferenczi Béni, Borsos Miklós, autonóm, önkifejezés, műfajhatárok átlépése, térbe, Vigh Tamás, szerelt érem, Asszonyi Tamás, Kis Nagy András, új anyagok, egyéni mitológiák, Várnagy Ildikó, Ligeti Erika, Csíkszentmihályi Róbert, absztrakt, konstruktív, Csíki Tibor, Budahelyi Tibor

B tétel:

- gipsz nagyminta, tőpéldány, pantográf, acél szerszám, vésnök, apató, lapka, lemez,
- golyósprés, sajtológép
- plasztilin, gipszminta, ólom, mesterdarab, homokformázás, viaszveszejtés, gumiforma, cizellálás, patina

18. A. Beszéljen a századforduló, és a XX. századi izmusok szobrászatáról!

18. B. Ismertesse a bronz tulajdonságait, a homokformázás eszközeit, a folyamat főbb lépéseit!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- szimbolizmus, impresszionizmus, Rodin, Rosso, Maillol, Lehmbruck
- expresszionizmus, kubizmus, Picasso, Matisse, Lipchitz, Archipenko, Zadkine, Barlach, Brancusi, Végtelen oszlop, Henry Moore
- futurizmus, Boccioni, konstrukcionizmus, Gabo, Tatlin, Rodcsenko, Moholy-Nagy, dada, Duchamp, ready –made, Arp, Schwitters, assemblage, szürrealizmus, Giacometti, Max Ernst, Miró, objet trouvé, mobil, Calder

B tétel:

- réz, ón, ötvözet, öntési hőfok, könnyen folyik, felülete jól megmunkálható
- öntő szekrények, homok, korom, izoláló réteg, nedves, darabformák (stiklik), mag, vasváz, visszafaragás, levegő csatorna, beöntő csatorna, szárítás, beöntés, tisztítás, cizellálás, grafit tégely, tégelyfogó

19. A. Beszéljen a századforduló, és a XX. századi magyar szobrászat irányzatairól, jelentős alkotóiról!

19. B. Ismertesse egy nagyobb méretű forma gipszfelrakással történő kialakításának menetét!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- emlékműszobrászat, Zala György, Stróbl Alajos, Fadrusz János, posztimpresszionizmus, Beck Ö. Fülöp, Vedres Márk, Medgyessy Ferenc
- klasszicizáló törekvések, Pátzay Pál, Ferenczy Béni, expresszionizmus, Bokros Birman Dezső, európai iskola, Vilt Tibor, Schaár Erzsébet, Jakovits József, Barta Lajos, szoc, reál, Mikus Sándor, Aczél korszak, köztéri szobrászat, Kerényi Jenő, Somogyi József, Varga Imre, Vigh Tamás
- Iparterv, Jovánovics György, Pauer Gyula, Bencsik István

B tétel:

- héj szerkezet, rozsdamentes, drótváz, kassír vászon, híg gipsz, falvastagság, forma alakítás, ráspoly, gipszgyalu, csiszoló vászon

20. A. Beszéljen az 1945 utáni és kortárs művészet irányzatainak szobrászatáról!

20. B. Milyen új anyagok nyertek létjogosultságot a XX. század szobrászatában? Egy-egy példával illusztrálja is felsorolását!

Kulcsszavak, fogalmak:

A tétel:

- Henry Moore, Giacometti, Marino Marini, Wotruba, Germaine Richier, Manzu
- nonfiguratív, Barbara Hepworth, Marta Pan, David Smith, Chillida
- mobil, Tinguely, pop art, Oldenburg, George Segal, Rauschenberg
- minimal art, Sol Lewitt, Robert Morris, új realizmus, Spoerri, Cesár
- akcionizmus, Beuys, arte povera, Gilbert and George, body art
- Land art, Robert Smithson, Richard Long, Christo, új expresszionizmus, Baselitz
- Jeff Koons, Damien Hirst

B tétel:

- gipsz, beton, üveg, műanyagok, vas, acél, rozsdamentes acél, korten acél, alumínium
- talált tárgyak, preparátum, textil, pirogránit, porcelán, informatikai eszközök

ÉRTÉKELÉS

Sorszám	Név	Feladat sorszáma	Osztályzat

.....
dátum

.....
aláírás

